

ผู้ศึก บ.ยาสูบ ไทยต้อง End Game บุหรี่

ถึงประเทศไทยสามารถลดอัตราการสูบบุหรี่ลงได้ จากการใช้มาตรการภาษี การรณรงค์สร้างกระแสการสร้างสิ่งแวดล้อมปลอดบุหรี่ และการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ แต่ระยะหลังมาอัตราการลดการสูบบุหรี่เริ่มช้าลง จึงต้องหามาตรการใหม่ๆ ต่อเนื่อง เพราะกลุ่มอุตสาหกรรมยาสูบหรือบริษัท บุหรี่ข้ามชาติต่างก็ดกกลยุทธ์กั๊งทางการตลาดและการเมืองเพื่อให้นักหันมาสูบบุหรี่มากขึ้นอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น หากคนไทยไม่เท่าทัน หรือชักช้าก็อาจเป็นเรื่องยากที่บุหรี่จะหมดหรือลดน้อยลงจากสังคมไทยอย่างมีนัยสำคัญ

ดร.สุปริดา อุดุลยานนท์ ผู้จัดการกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงได้ฝากข้อคิดไว้ในที่ประชุมวิชาการบุหรืกับสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ 18 “Tobacco and Lung Health” จัดโดยศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับ สสส. เพื่อขอให้ทุกคนร่วมกันคิดถึงมาตรการ End Game บุหรี่

ผู้จัดการ สสส. ได้ให้ข้อมูลสถานการณ์การสูบบุหรี่ของไทยว่า อัตราการสูบบุหรี่ของคนไทย โดยผลสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่เก็บข้อมูลในประชากรไทยอายุ 15 ปีขึ้นไป ล่าสุดปี 2560 พบว่า มีคนไทยสูบบุหรี่ทั้งสิ้น 10.7 ล้านคน คิดเป็น 19.1% เพศชายมีอัตราการสูบบุหรี่ 37.7% ผู้หญิง 1.7% หรือเพศชายสูงกว่าเพศหญิง 22 เท่า ขณะที่ป่วยจากการสูบบุหรี่ 1.09 ล้านคน อัตราการเสียชีวิตยังอยู่ที่ 55,000 รายต่อปี แต่ละคนเสียชีวิตเร็วขึ้น 18 ปี โดยเฉลี่ยต้องทุกข์ทรมานก่อนเสียชีวิต 3 ปี มีผู้ป่วยต้องนอนในโรงพยาบาลด้วยโรคจากบุหรี่ 5.5 แสนครั้ง ค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากกว่า 2 หมื่นล้านบาทต่อปี ซึ่งกำไรจากภาษีบุหรี่

ก็ไม่คุ้มเท่ากับค่าใช้จ่ายที่เสียไป โดยบุหรี่ถือเป็นปัจจัยเสี่ยงนำไปสู่ภาวะโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นอันดับหนึ่ง

“ถึงเวลาที่ประเทศไทยจะต้องช่วยเหลือคนอื่น 10.7 ล้านคนที่ยังติดบุหรี่อยู่ให้เลิกให้ได้ เพราะส่งผลต่อสุขภาพแน่นอน รวมถึงประชากรอีกจำนวนมากที่ไม่สูบบุหรี่ให้ไม่กลายเป็นนักสูบหน้าใหม่ โดยเฉพาะเยาวชนและไม่เกิดผลกระทบต่อสุขภาพจากการรับควัน บุหรี่มือสองและมือสาม” ดร.สุปริดา กล่าว

โดยกล่าวต่อว่าในงานประชุมวิชาการบุหรืฯ จึงเป็นการชวนให้ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมกันคิดว่า จะ End Game บุหรี่อย่างไร ซึ่งขณะนี้ในระดับโลกเองก็มีการประชุมและพูดถึงเรื่องของการ End Game บุหรี่ขึ้นมาเช่นกัน เพื่อหามาตรการอื่นๆ เพิ่มเติมจากมาตรการที่ทำอยู่ เพื่อให้เกิดการลดการบริโภคยาสูบลงได้มากที่สุด ทั้งนี้ หากเราคิดที่จะ End Game ก็จะช่วยให้เกิดมาตรการควบคุมบุหรืใหม่ๆ เพิ่มขึ้น แต่จะต้องมาตั้งเป้าหมายกันก่อนว่า จะลดอัตราการสูบบุหรี่ลงให้เหลือเท่าไร ซึ่งแน่นอนว่าให้ลดลงเป็นศูนย์คงเป็นเรื่องยาก อาจจะต้องตั้งที่ 5% หรือ 15% จากนั้นจึงมาหามาตรการเพิ่มเพื่อจะไปถึงเป้าหมาย

“ต้องมาดูก่อนว่าประเทศมีการใช้มาตรการอะไรไปแล้ว และยังมีเหลือมาตรการอะไรอีกที่จะพาเราไปถึงจุดจบหรือ End Game ได้ เช่น สิงคโปร์มีการขยายอายุการห้ามสูบบุหรี่ออกไป ซึ่งประเทศไทยนำมาใช้ได้ โคนยัยอายุคนห้ามสูบบุหรี่ออกไปทุกปี อย่างไทยกำหนดห้ามสูบบุหรี่ต่ำสุด คือ 20 ปี ก็เพิ่มเป็น 21 ปี แล้วปีถัดไปก็ขยับไปที่ 22 ปี เพิ่มไปเรื่อยๆ จนถึง

จุดหนึ่งที่คิดว่าจะป้องกันคนอีกรุ่นได้ ซึ่งถือเป็นมาตรการที่รุนแรง ดังนั้น การเมืองก็ต้องมีเจตจำนงที่แรงพอที่จะผลักดันด้วย หรืออาจจะใช้มาตรการจำกัดผลิตภัณฑ์ยาสูบให้มีการตลาดลดลงเรื่อยๆ เป็นต้น” ดร.สุปริดา กล่าว ซึ่งอุปสรรคหลักๆ ที่ขัดขวางการลดการบริโภคยาสูบของประเทศไทย ยังคงเป็นเรื่องของการสูบบุหรี่แบบมวนเองหรือยาเส้น เพราะเมื่อออกมาตราการทางภาษีเพื่อขึ้นราคาบุหรืคนก็หันไปหาขายเส้น ซึ่งราคาไม่ได้เพิ่มขึ้นมาก ก็ต้องแก้ปัญหาจุดนี้ รวมถึงเรื่องของการบังคับใช้กฎหมายให้เข้มข้นขึ้น เรื่องของโครงสร้างบุคลากรโดยเฉพาะระดับจังหวัด อย่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด (สสจ.) ที่ยังเน้นเรื่องของโรคติดต่อและการรักษาอยู่ โดยตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอาจมีแค่คนเดียวและไม่เจริญก้าวหน้า ก็ต้องปลดล็อกในส่วนตรงนี้ด้วย

“จากรายงานขององค์การอนามัยโลก การควบคุมยาสูบของประเทศไทย พบว่า ยังมีอุปสรรคในเรื่องของ 1.สมรรถนะของประเทศในการควบคุมยาสูบยังไม่เข้มแข็ง 2.การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ 3.โครงสร้างการควบคุมยาสูบภาครัฐยังไม่อ่อนแอ และ 4.องค์กรเอกชนที่ทำงานควบคุมยาสูบยังมีน้อยมาก โดยเฉพาะระดับรากหญ้า” ดร.สุปริดา กล่าว

ซึ่งหากไม่มีการขับเคลื่อนมาตรการ End Game และยังไม่ปล่อยให้สถานการณ์เป็นเช่นนี้ไปเรื่อยๆ ในระดับโลกพบว่า ในศตวรรษที่ 21 จะมีผู้เสียชีวิตจากบุหรืรวมถึง 1,000 ล้านคน จากเดิมที่อยู่ประมาณ 100 ล้านคน